

Vicente RODRIGO RAMÍREZ amb DNI -----, en representació de FAPA Mallorca, amb CIF ----- i domicili al C/ -----, 2 de Palma.

EXPOSA que:

Atesos els fets produïts la passada setmana, consistents en la fumigació de boscs pròxims als centres escolars de Bunyola i Costixt, volem denunciar que, en paraules dels infants, varen “regar” els nins i nines del centre que ocupaven el pati amb la substància polveritzava.

I considerant aquesta negligència com a molt greu per les conseqüències sobre la salut i la seguretat dels nostres fills i filles, exigim a la Conselleria d'Educació explicacions, que se'n faci responsable de les possibles conseqüències i una resposta immediata per a evitar que això es pugui repetir.

FETS

El passat dilluns a Costixt i el dimarts a Bunyola es va procedir a la fumigació dels pinars pròxims als centres escolars amb una avioneta i segons afirmen els testimonis es va fer dins l'horari lectiu i coincidint amb l'hora del pati.

Les comunitats educatives no tenien cap informació sobre l'execució d'aquesta tasca i per tant els centres desenvolupaven les seves rutines amb total normalitat fins que els infants i mestres que estaven al pati varen ser conscients del que estava passant i varen evacuar l'espai immediatament.

No tenim proves documentals de quina és la substància utilitzada però segons els diaris es tracta de Diflubenzuron en format DIMILÍN Oliós B. Un producte que malgrat les afirmacions de la Conselleria de Medi Ambient, NO ÉS 100% INOCU i pot desencadenar efectes com irritació a la pell o als ulls... i segons el grau d'exposició un Síndrome de sensibilitat química múltiple. La pròpia Conselleria explicà que el producte de fumigació té la "categoria mínima d'afecció per als humans i la fauna", la qual cosa reconeix implícitament que en té d'afecció i per això la fumigació a prop els centres ens sembla absolutament inacceptable.

És un fet que la població infantil és molt sensible i, com era d'esperar, hem sabut que al centre de Bunyola es varen presentar cassos d'infants amb símptomes que podrien ser conseqüència directa d'aquesta negligència (vòmits, irritacions, febre alta ...).

Més enllà de la manca de seny, a dia d'avui, no tenim coneixement que la Conselleria hagi iniciat cap contacte amb les famílies de nins afectats, ni s'ha informat a tot el col·lectiu sobre les mesures adoptades amb l'objectiu de tranquil·litzar la població.

NORMATIVA.

Atesa la Directiva Europea 2009/128/CE, de 21 d'octubre de 2009 per la qual s'estableix el marc de l'actuació comunitària per aconseguir un ús sostenible dels plaguicides, d'obligada transposició a la normativa espanyola des del 14 de desembre de 2011, al marge del producte concret utilitzat, aquesta NORMA MARC fa especial incidència en les seves consideracions inicials sobre:

PRIMER.- La importància de la informació sobre els riscos derivats de l'ús de plaguicides al públic en general.

SEGON.- La polvorització aèria pot causar efectes negatius significatius a la salut humana i el medi ambient, sobretot per la deriva de la polvorització.

TERCER.- L'ús particularment perillós en zones molt sensibles, com els espais Natura 2000, i altres llocs com ÀREES ESCOLARS I DE JOC INFANTIL, immediacions de centres sanitaris i similars on l'exposició als plaguicides presenten un risc important.

I sobre les polvoritzacions aèries diu a l'article 9.1 de la mateixa directiva que es garantirà la seva prohibició i només seran possibles en casos molt especials i sota uns criteris molt estrictes entre el que es compte que no existeixi cap altra alternativa viable.

En tot cas, també sobre la fumigació aèria, a l'article 9.3 diu que es tindran en compte les condicions meteorològiques (vent, pluja ...) i que s'haurà d'advertir oportunament a residents i usuaris de la zona polveritzada.

En cap dels dos casos s'ha procedit amb aquest protocol previst per la normativa, que aplica senzillament el sentit comú i que deixa la coordinació entre conselleries en evidència, a més de demostrar la possible irresponsabilitat de la Conselleria de Medi Ambient o dels ajuntaments que ha exposat la ciutadania més vulnerable a actuacions com aquesta.

EL COMPONENT QUÍMIC.

Segons les primeres informacions, el format comercial del producte és el DIMILÍN Oliós B, que conté com a component principal el Diflubenzuron. En l'ús d'aquest producte polveritzat hem de tenir en compte dues vessants: la del propi producte i la del dissolvent per facilitar la seva activació.

Segons hem pogut saber, pel que fa al producte l'afecció a les persones és poca però existeixen conseqüències i segons el propi fabricant podria causar irritacions oculars i a la pell. Inclús un dels seus fabricants/distribuidors diu a la seva pàgina web: "En pastizales y eriales 7 días para la entrada de ganado en tratamientos a todo terreno y 3 días en tratamiento en bandas". <http://www.kenogard.es/product/dimilinoleosob>. Si aquest és el criteri per animals, ens demanem quina hauria de ser la indicació al cas que ens ocupa.

Afegir que tot i ser un dels tractaments aeris més emprats per la seva baixa toxicitat a un dels estudis al que hem tingut accés diu: "One of the metabolites of diflubenzuron, 4-chloroaniline, has been classified by the United States Environmental Protection Agency as a probable human carcinogen." I això ens preocupa.

Però el problema com diem abans afecta també al dissolvent que es va servir per a facilitar la seva activació, el gasoil. La dosi del plaguicida recomana 45 grams per ha. el que suposa una mescla de 3 litres de gasoil i oli de parafina.

Per tot allò exposat, d'acord amb els antecedents i en previsió de possibles actuacions posteriors us demanem:

1.- El **reconeixement de l'errada exposada i la manca de coordinació** per part de les administracions responsables, atesa l'afectació de la salut pública i la seguretat de la ciutadania. En aquest sentit saber qui ha signat l'autorització i el pla de fumigació que prevèia accions que la normativa prohibeix.

2.- El **reconeixement de les responsabilitats que es puguin derivar** com a conseqüència de les actuacions de la fumigació, amb atenció per les persones afectades i especial esment als cassos de Síndrome de sensibilitat química múltiple que poguessin sorgir.

3.- La **immediata informació a les famílies i als centres** que s'han vist afectats per aquestes circumstàncies per explicar exactament l'origen i abast de la situació. Aquesta informació ha de ser clara i directa, ja que l'afectació també ha estat directa i ha provocat a les famílies un problema personalíssim.

4.- La **garantia de les mesures necessàries perquè aquesta situació no es torni a produir**. I en aquest sentit la comunicació pública de les actuacions previstes i les que ja s'han fet per a què, atesa la persistència del producte en la flora, boletaires i excursionistes en general ho puguin tenir en compte per les seves activitats.

5.- L'estricta **aplicació de la normativa prevista per les directrius europees**, en el sentit més restrictiu per a les polvoritzacions aèries i molt especialment en els entorns sensibles assenyalats per la norma. (Natura 2000, proximitats d'escoles, parcs infantils, centres sanitaris ...)

Tot això hem comunicat a la Conselleria d'Educació i vos ho comunicam també per al coneixement i efectes que corresponen a l'administració en la seva tasca de vetllar pels drets de la ciutadania i el bé comú.

Palma, 28 d'octubre de 2014

Vicenç Rodrigo
President de FAPA Mallorca

A l'atenció de la Sra. Núria RIERA
CONSELLERA D'EDUCACIÓ, CULTURA I UNIVERSITATS